

Przedstawiciele ogólnopolskich organizacji samorządowych reprezentujących gminy i powiaty w Zespole opiniodawczo – doradczym do spraw statusu zawodowego nauczycieli (powołanego przez Ministra Edukacji) uzgodnili wspólne stanowisko w kwestiach zasadniczych, dotyczących Karty Nauczycieli.

Reprezentując różne środowiska nie mieliśmy problemów z wypracowaniem wspólnej opinii na temat koniecznych zmian oczekiwanych przez samorządy terytorialne prawnie regulujących status nauczycieli.

Zostanie ono przedstawione pozostałym uczestnikom prac nad nowelizacją Karty Nauczyciela, reprezentującym: resort edukacji, związki zawodowe i innych partnerów społecznych działających w sferze edukacji i wychowania.

Poniżej najistotniejsze propozycje stanowiska przedstawicieli ogólnopolskich organizacji samorządowych:

- Karta Nauczyciela winna obejmować wyłącznie osoby prowadzące bezpośrednio proces dydaktyczny (podstawa programowa) z dziećmi (nauczyciele przedmiotowi); zarówno w szkołach publicznych jak i niepublicznych.
- Regulacje dotyczące dyrektora szkoły nie powinny znajdować się w Karcie. Praca dyrektora dotyczy procesu zarządzania a nie dydaktyki. Jeśli dyrektorem zostaje nauczyciel, zachowuje on uprawnienia z Karty Nauczyciela, w czasie pełnienia funkcji. Status dyrektora winna regulować ustawa o systemie oświaty (w tym m.in. kwestii składu komisji konkursowej).
- Warunki i czas pracy nauczyciela. 40-godzinny tydzień pracy, w tym 20 – 22 godzin "przy tablicy". Czas pracy jest ewidencjonowany i rozliczany (przez dyrektora, który określa m.in. system zadaniowy, regulamin pracy dostępność nauczyciela poza godzinami pracy "przy tablicy" itd.)
- Urlop nauczyciela. Dziś jest to około 78 dni roboczych w roku. Postuluje się aby były to 52 dni (w przedszkolach 35 dni).
- Awans zawodowy. Koniecznie powiązać awans zawodowy nauczycieli z podnoszeniem jakości pracy szkoły. Podwyższenie płacy nauczyciela też musi się wiązać z poszerzeniem oferty szkoły oraz podniesieniem jakości jej pracy.
- Przyjmowanie do szkoły stażystów z odpowiednim przygotowaniem praktycznym, powinno się kończyć obowiązkowym egzaminem. Nauczyciel dyplomowany - tytuł honorowy nadawany przez dyrektora szkoły, w porozumieniu z organem prowadzącym.
- Awans zawodowy – pomimo, że awans na nauczyciela dyplomowanego nie będzie się wiązał bezpośrednio z podwyższeniem pensji, to można zapisać innego rodzaju gratyfikacje, np. że nauczyciel dyplomowany może być opiekunem stażystów czy liderem projektów, za co będzie mógł otrzymać dodatkowe wynagrodzenie.
- Uważamy, za uzasadnione zrezygnowanie z instytucji dodatku mieszkaniowego i wiejskiego. Z kolej urlop dla podratowania zdrowia, powinien być w wyniku orzecznictwa przez komisję ZUS (także opłacany przez ZUS). Urlop dla podratowania zdrowia powinien obejmować rok szkolny, a nie kalendarzowy (aktualnie nauczyciele korzystają z tego uprawnienia przez 36 miesięcy, dzieląc ten czas na różne okresy. Zdarza się, że nauczyciel korzysta z urlopu od września do czerwca następnego roku, a miesiące wakacyjne wykorzystuje na urlop w przyszłości!).
- Należy maksymalnie uprościć definicję wynagrodzenia nauczycieli: "Wynagrodzenie nauczycieli

to wynagrodzenie zasadnicze oraz dodatki: za wysługę lat, motywacyjny, funkcyjny oraz za warunki pracy."

- Należy zlikwidować (w tym rozdziale) pojęcie "średniego" wynagrodzenia nauczycieli oraz usunąć z Karty Nauczyciela zobowiązanie samorządu terytorialnego do prowadzenia corocznej analizy poniesionych wydatków na wynagrodzenia nauczycieli.
- W rozdziale Karty dotyczącym dokształcania zawodowego nauczycieli, zmniejszyć z 1 % do 0,5% pulę środków przeznaczoną na szkolenia nauczycieli (jest wiele możliwości korzystania z innych środków na ten cel). Pieniądze przesunąć do puli wynagrodzeń będących w gestii dyrektora, np. na dodatki motywacyjne.
- Powinno się zagwarantowania aktualnym nauczycielom prawa nabyte według dotychczasowych zasad.

Ze innych spraw bieżących związanych z funkcjonowaniem systemu oświaty.

Do wyjaśnienia, podczas najbliższego posiedzenia Zespołu w MEN: jak w praktyce ma wyglądać ocena dorobku zawodowego dyrektora szkoły? Według aktualnej propozycji MEN, oceny ma dokonać organ prowadzący w porozumieniu z organem sprawującym nadzór merytoryczny (czyli z ośmioma Regionalnymi Ośrodkami Jakości Edukacji). Czy oznacza to że np. stołeczni dyrektorzy będą musieli jeździć po ocenę do Łomży, a lubelscy do Krakowa? (tak wynika z aktualnej propozycji przyporządkowania do ROJE).

Wszystkiego dobrego

Marek Wójcik